

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA, MAANRAKENNUS- JA KULJETUS T VÄLIMAA KIVIVAARAN SORA- JA KALLIOALUE PELLO

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta uudesta lupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA JA YHTEYSHENKILÖ

Maanrakennus- ja kuljetus T Välimaa Oy
Rinnetie 6, 95700 Pello

Tapio Välimaa puh 0400 sähköposti maanrakennusvalimaa@outlook.com

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Luvanhakija hakee uutta maa-aineslupaa ja ympäristölupaa soran ja kalliokiviaineksen ottoon sekä murskaukseen. Suunnitelma-alue on yhteensä 2.27 hehtaarin kokoinen alue Pellon kunnan Kivivaaran alueella sijaitsevalla tilalla Kivijärvi Rn:o 23:104, kiinteistötunnus 854-404-23-104. Kokonaisottomäärä on 50 000 kiintokuutiometriä, josta 40 500 k-m3 on kalliokiveä ja loput soraa ja hiekkaa. Suurin ottamissyvyys on 8 metriä. Varsinainen ottoalue on 2.27 hehtaaria. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Hakemuksen mukaan alue ei ole pohjavesialueella. Alueen suunniteltu alin ottotaso on +136,39 metriä N2000 korkeusjärjestelmässä. Ottosyvyys on 1.5 – 8 metriä. Alueella ei ole aiempaa maa-aineksen ottoa. Hakemuksen mukaan kohteen kallio louhitaan räjäyttämällä. Louhittu kalliokiviaines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alimmalle mahdolliselle tasolle ja toiminnan aikaisia varastokasoja voidaan sijoittaa murskauslaitoksen ympärille suoja- ja meluvalleiksi. Toimintajaksojen ajankohta vaihtelee vuosittain.

Ottoalueen toiminnassa otetaan huomioon viereinen tapahtuma-alue sekä vieressä kulkeva sähkölinja. Louhinta suunnitellaan ja suojataan siten että voimalinjalle ei aiheudu vahinkoa. Polttoaineet ja voiteluaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa suojakonteissa. Alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan säännöllisesti. Toiminnasta ei arvioida syntyvän hulevesiä. Alueen vuotuisen sadannan ja sulamisen johdosta kertyvät vedet ohjataan laskeutusaltaan kautta alapuoliseen maastoon.

Suunnitelman mukaan pintamaat kuoritaan ja läjitetään ottoalueen reunoille maisemoinnissa käytettäväksi. Toiminnan päätyttyä alue jää osaksi rata-alueen yleisötapahtuma-aluetta esim. parkki- tai tukitoiminta-aluetta. Ottoalueen luiskat luiskataan lopulliseen kaltevuuteen 1 : 3 tai loivemmaksi. Ylijääneet maa- ja kiviainekset käytetään soveltuvien osien alueen jälkihoitoon luiskauksissa ja kasvualustana. Luonnollinen ruohottuminen ja taimettuminen tapahtuu ajan kanssa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Lisäksi saman liitteen kohdan 13 f mukaan jätteen ammattimaiseen tai laitospäätteeseen käsittelyyn on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva luparatkaisu ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaa haetaan maa-aineksen hyödyntämiseksi lähialueen rakennuskohteissa ja tienpidossa sekä alueelle suunnitellun tuulivoimapuiston rakentamisessa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee kivenlouhintaa ja murskaamista koskevan ympäristölupa-asian (YSL 27 §, YSA 2 §).

Pellon kunnan ympäristönsuojeluviranomaispalvelun järjestää Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Rovaniemen hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 11.4.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Maanomistaja on Janne Petteri Rautio, Pello, jonka kanssa luvanhakijalla on sopimus luvan hausta pvm.15.9.2023. Luvanhakija on Maanrakennus- ja kuljetus T Välimaa Oy.

Alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava ja lupa-alue kuuluu edelleen Tornionjoen osayleiskaavan mukaiseen maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen, Lempeän osa-alueeseen. Alueen länsirajalle on lisäksi osoitettu moottorikelkkareitti.

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Haettu lupa-alue on Kivivaaran länsirinteessä, noin 4.5 km Pellon kunnan keskustasta pohjoiseen. Lähin vesistö on Tornionjoki 1.4 km länteen alueesta sekä Kivijärvi 1.2 km itään alueesta. Lähin asutus on Vaaranperällä noin 970 metriä luoteeseen alueelta. Lähin muinaisjäänne on Kittisvaaran laella noin 860 metriä länteen oleva Struven ketjun piste (10 000 16 401). Alue ei ole pohjavesialuetta eikä sijoitu arvoikkaille kallio-, moreeni- tai rantakerrostuma-alueille. Sillä ei myöskään hakemuksen mukaan ole tiedossa olevia maankäytön rajoituksia tai suojelukohteita. Maasto on mäntyvaltaista metsämaata. Alueelle on käynti Kittisvaaran tieltä. Muu lähin kohde on haettavan alueen länsipuolella oleva moottori- ja ravirata, ottotoiminta palvelee tämän kohteen käyttöä myöhemmin. Alueen

länsipuolella kulkee TLS Verkko Oy:n sähkölinja. Samoin sähkölinjan alittaen ja pääosin sen länsipuolella on moottorikelkkareitti.

TOIMINNAN ESITETTY KUVAUS HAKIJAN MUKAAN

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi, 2,272 hehtaarin alueelle ja 50 000 m³ ktr ottomäärälle. Tästä määrästä kalliota on 40 500 m³ ktr ja soraa sekä hiekkaa 8 500 m³ ktr. Arvioitu vuotuinen otto on 5 000 m³ vuodessa. Suunniteltu alin ottotaso on + 136.39 N2000 korkeusjärjestelmässä. Suurin ottosyvyys on 8 metriä.

Arvion mukaan käyttötarkoitus on 25 % betonituotantoon, 25 % täyttöihin ja 50 % teiden ylläpitoon ja rakentamiseen.

Ympäristölupaa haetaan myös 10 vuodeksi kallion murskaukselle kivenmurskaamalla.

Alueen sijainti ja ottosuunnitelma on esitetty suunnitelmapiirustuksissa. Ottamisalueen kulmat merkitään maastoon paaluin, samoin korkeuskiintopiste. Tarvittaessa ottamisalueen rajalinjat merkitään tiheämmin, jotta ottamistoiminta pysyy suunniteltujen rajojen sisällä. Ottoalueen kulmien koordinaatit ja ehdotettu kiintopisteen paikka on esitetty suunnitelmapiirustuksissa ETRS-TM35 koordinaatti- ja N2000 korkeusjärjestelmässä.

Hakija esittää murskauksen toiminta-ajaksi seuraavaa:

				toiminta vrk / vuosi
poraus	ma - to	klo 8 – 20	pe 8 – 16	10
räjäytystyö	ma -pe	klo 8 - 16		
murskaus	ma - to	klo 8 – 20	pe 8 – 16	20
rikotus	ma – to	klo 8 – 20	pe 8 - 16	10
valmiin murskeen kuormaus	ma – to	klo 7 -20	pe 7 – 17	40

Kivenmurskaamo on siirrettävä ja dieselmoottorikäyttöinen. Ottotoiminnassa käytetään kaivinkonetta kaivamiseen, siirrettävää murskauslaitosta materiaalin jalostukseen, seulaa materiaalin jalostukseen, pyöräkuormajaa materiaalin siirtoihin, läjittämiseen ja lastaukseen sekä kuorma-autoja aineksen poiskuljetukseen.

Kivenmurskaamon sijaintikoordinaatit ovat:
pohjoiskoordinaatti 7413357 ja itäkoordinaatti 369482

Ottotoiminta tapahtuu kaivamalla pintakerrosten sora ja louhimalla kalliota ja se etenee alueella itäänpäin vaaran rinteessä. Ottamisen suunta on esitetty suunnitelmapiirustuksissa. Ottotoiminta etenee mahdollisimman järjestelmällisesti. Suunnitelmapiirustuksiin on merkitty murskauslaitoksen asemapaikka. Maamateriaaleja käsitellään, murskataan ja varastoidaan alueella.

Puuston jätteet, kannot ja oksat käytetään pintamaiden mukana kasvualustana mahdollisuuksien mukaan tai kuljetetaan alueelta pois tarvittaessa. Orgaaniset pintamaakerrokset ja humuspitoinen materiaali poistetaan. Toiminnan aikaisia pintamaakasoja voidaan sijoittaa ottamisalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi.

Materiaalin siirtoihin käytetään olemassa olevia tiereittejä. Työaikaiset liikennejärjestelyt toiminta-alueella ja yleisillä teillä järjestetään turvallisesti ja mahdollisimman jouhevasti.

Alueen maisemointi

Hakemuksen mukaan ottotoiminnan päätyttyä alueen reunat tasataan, luiskataan ja annetaan metsittyä tai metsitetään. Luiskaus on 1 : 3 tai loivempi. Ne tehdään lopuksi maisemoinnin yhteydessä luiskaamalla ja maisemoimalla pyöreitä muotoja pintamailla, kivillä

ja lohkareilla luonnonmukaisesti. Maa-ainesten oton aikana noudatetaan yleisiä työturvallisuusohjeita ja määräyksiä.

Turvallisuus

Ottamisalueen nurkat ja kulmat merkitään paaluin maastoon näkyvästi ja tarvittaessa ottamisalueen rajalinjat myös tiheämmin. Jos työaikainen ottorintuus on korkea ja jyrkempi kuin 1 : 2 een, turvallisuusmerkintä tehdään maastoon rinteen yläkanttiin esimerkiksi näkyvin paaluin tai aitaamalla, mutta porojen vuoksi ei nauhoilla tai lippusiimoilla. Toiminnan aikaisia maa-kasoja voidaan sijoittaa ottoalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi.

Raaka-aineet, polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi.

Hakemuksen mukaan alueella käsitellään seuraavia aineita:

Taulukko 1. Toiminta-alueella käytettävät raaka-aineet ja kemikaalit

louhintamäärät ja murskattava aines	keskimäärin	20 000 tonnia vuodessa
	maksimimäärä	100 000 tonnia vuodessa
tuotemäärä mursketta	keskimäärin	90 000 tonnia vuodessa
	maksimimäärä	450 000 tonnia vuodessa
kevyt polttoöljy	keskimääräinen kulutus	10 tonnia vuodessa
	maksimikulutus	15 tonnia vuodessa
	kaksoisvaipallinen säiliö tukitoiminta-alueen suoja-alueella	
öljyt	keskimääräinen kulutus	0,4 tonnia vuodessa
	maksimikulutus	1,5 tonnia vuodessa
	säilytys varastokontissa tukitoiminta-alueen suoja-alueella	
voiteluaineet	keskimääräinen kulutus	0,1 tonnia vuodessa
	maksimikulutus	1,5 tonnia vuodessa
	säilytys varastokontissa tukitoiminta-alueen suoja-alueella	
räjähdysaineet kemiitti	keskimääräinen kulutus	220 grammaa / tonni
	ei varastoida alueella	

pölynsidonta-aineet, vesi tuodaan säiliöautolla

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy talousjätettä, jäteöljyjä sekä muita vaarallisia jätteitä arviolta yhteensä 3000 kiloa vuodessa.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet

	arvioitu määrä	käsittely ja hyödyntämistapa	toimituspaikka
talousjäte	100 kg / vuosi	kerätään jäteastiaan	kunnan jäteasema
käymäläjäte		kerätään umpisäiliöön	kunnan jäteasema
vaaralliset jätteet			
metallijäte		varastokontti	kunnan jäteasema

Vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa varastokontissa asianmukaisin varomerkinnöin. Vaarallinen jäte toimitetaan vähintään kerran vuodessa jäteasemalle ja jätteestä laaditaan jätteesiirtoasiakirja, joka luovutetaan jätteen vastaanottajalle.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen mukaan alueella syntyy jätehuoltosuunnitelman mukaan 5 000 m³ ktr pintamaita, kantoja ja hakkuutähteitä 250 m³ ktr. Pintamaat varastoidaan alueella ja käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin.

Energian käyttö

Murskauslaitoksen energia tuotetaan aggregaatilla, jonka sähkönkulutus on n. 0,2 GWh/vuosi.

Veden käyttö

Toiminnassa käytetään vähäisiä määriä estämään teiden pölyämistä. Vesi tuodaan paikalle säiliöllä.

Liikenne

Maa-ainesten siirtoja varten käytetään yleisiä tieyhteyksiä. Alueelle johtaa metsäautotieverkosto valtatie 21:ltä. Toiminnasta aiheutuu 0 – 40 käyntikertaa vuorokaudessa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt

Käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa koneissa ja huolletaan koneet säännöllisesti. Laitoksella on ympäristöasioiden hallintajärjestelmä ISO 14001:2015 ja järjestelmä on sertifioitu.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- ja pohjavesiin. Toiminnassa ei ole tarvetta hulevesijärjestelyille.

Melu ja värinä sekä toimet niiden vähentämiseksi

Taulukko 3. Melua ja värinää syntyy rikotuksesta ja murskauksesta seuraavasti:

melulähde	äänitehotaso Lwa db (A)	melu kapeakaistaista iskumaista	on tai	suunnitellut torjuntatoimet
kallion poraus ja räjäytys	120 - 125	kyllä		
murskaus ja seulonta	122 – 124			murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle. Melun kantautumisen riskiä voidaan pienentää sijoittamalla maa-aineksen varastokasoja murskauslaitoksen ympärille
rikotus	113 – 118	kyllä		
työkoneet ja liikenne	108 - 115			rajautuu työkoneiden ja teiden lähiympäristöön

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa, mutta melu ei alueen syrjäisen sijainnin vuoksi ohjearvoja ylittävästi ulotu häiriintyviin kohteisiin. Murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle ja toiminnan aikaisia pintamaakasoja voidaan sijoittaa ottoalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi.

Tärinävaikutukset ja toimet niiden vähentämiseksi

Alueella suoritettavat räjäytykset tehdään suunnitellusti.

Päästöt ilmaan ja niiden puhdistaminen

Päästöt ilmaan syntyvät maa-ainesten murskauksesta aggregaatin virran tuotosta ja työkoneista seuraavasti:

Hiukkaspäästöt 1,8 tonnia, NO_x (typen oksidit) 0,03 tonnia, SO₂ (rikkidioksidi) 0,02 tonnia ja CO₂ (hiilidioksidi) 80 tonnia, kaikki päästöt vuotta kohden.

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden riskejä vähennetään koneiden ja laitteiden osalta käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja huoltamalla ne säännöllisesti. Murskauslaitoksen aiheuttaman pölyn leviämistä ehkäistään pölynsidonnan lisäksi pintamaamassojen ja varastokasojen sijoittelulla laitoksen ympärillä. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle pohjatasolle ympäröivään maanpintaan nähden.

Päästöt maaperään ja pohjavesiin

Toiminnassa ei synny hulevesiä. Alueelle vuotuisen sadannan ja sulamien vuoksi kertyvät vedet ohjataan laskeutusaltaan kautta alapuoliseen maastoon. Toiminta-alueella ei ole pohjavettä vaan toiminta sijoittuu kiinteälle kallioperälle.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSESTA YMPÄRISTÖÖN

Suunniteltu toiminta-alue aiheuttaa muutoksia itse toiminta-alueella, mutta se tulee palvelemaan viereisen yleisötapahtuman toimintaa. Maa-aineksen ottamisen aikana pöly- ja meluhaitat tulevat olemaan ajoittaisia, mutta ne eivät suuresti eroa esimerkiksi moottoriurheilutapahtumien melu- ja pölyhaitoista.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole pysyvää asutusta jolle ottotoiminta voisi aiheuttaa häiriöitä. Ottamisalue ei ole pohjavesialueella. Oton vaikutusalueella ei ole tiedossa muita suojelualueita tai -kohteita.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen:

Toiminnasta aiheutuva pöly, melu ja tärinä jäävät asumisalueella alle raja- ja ohjearvojen. Toiminnalla ei ole vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai terveyteen.

Vaikutukset luontoarvoihin, maisemaan sekä rakennettuun ympäristöön:

Ottamisalue jää osaksi moottori- ja raviradan yleisötapahtuma-alueita.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön:

Toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä vesistöön.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Valtaosa toiminnasta aiheutuvista pölypäästöistä on raskaampia ja kookkaampia partikkeleita, jotka laskeutuvat nopeasti lähelle päästölähdettä. Murskauskalustossa käytetään nykyaikaista pölynsidontaa. Toiminnasta ei aiheudu haitallisia ilmapäästöjä lähiasutukselle.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Toiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen. Koska kyse on kallioalueesta, ei kiinteässä kallioperässä ole pohjavettä eikä ottamissuunnitelman mukaan tehdyssä otossa synny kalliolouhoslampea vaan loiva länteen päin viettävä rinne.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käytön tarkkailua suoritetaan kirjaamalla tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja niiden syyt käyttöpäiväkirjaan.

Päästö- ja vaikutustarkkailu suoritetaan silmämäärisesti havainnoiden mahdollisia polttoaine- ja öljypäästöjä alueella, kulkureiteillä ja koneilla sekä autoilla.

Pohja- ja pintavesien tarkkailua suoritetaan ottamalla maaperästä häiriötilanteessa (esim. polttoainevuoto) näytteitä, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi tai tekemällä PIMA testejä (pilaantunut maaperä) paikan päällä.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskeinä ovat polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena. Näiden mahdollisten päästöjen varalta alueella säilytetään imeytysturvetta tai -mattoa. Työtapaturmien varalta alueelle varataan tarvittavat ensiapuvälineet. Häiriötilanteista

ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupaviranomaisille eli kunnan ympäristöviranomaisille ja Lapin ELY-keskukselle.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemus on tullut vireille 14.4.2024

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu ”*Meän Tornionlaakso*” sanomalehdessä. Hakemus on ollut nähtävillä Pellon kunnan ilmoitustaululla 3.5. – 10.6.2024. Asian vireille tulosta on erikseen annettu tieto naapurikiinteistöjen omistajille.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen lausunto, joka on annettu 7.6.2024, tunnus LAPELY/2275/2024 Siinä on lupaharkinnan kannalta esitetty seuraavat asiat:

Hakemus

Maanrakennus- ja Kuljetus T. Välimaa Oy hakee maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista yhteislupaa soran ja kalliokiviaineksen ottoon. Suunnitelma-alue on yhteensä noin 4,5 hehtaarin kokoinen alue Pellon kunnan Kivivaaran alueella sijaitsevalla tilalla Kivijärvi RN:o 23:104, kiinteistötunnus 854-404-23-104. Kokonaisottomäärä on 50 000 k-m³, josta 40 500 k-m³ on kalliokiveä ja loput soraa ja hiekkaa. Varsinaisen ottoalueen pinta-ala on n. 2,27 hehtaaria. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi.

Hakemuksen mukainen kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Alin suunniteltu ottotaso on +136,39 metriä (N2000). Ottosyvyys vaihtelee välillä 1,5–8 metriä. Hakemuksen mukaiselta alueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Hakemuksen mukaan kohteella louhitaan kalliota räjäyttämällä. Louhittu kallioaines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle ja toiminnan aikaisia varastokasoja voidaan sijoittaa murskan ympärille suoja- ja meluvalleiksi. Toimintajaksojen ajankohta vaihtelee alueella vuosittain.

Ottoalueen toiminnassa huomioidaan viereinen tapahtuma-alue. Lisäksi toiminnassa huomioidaan ottoalueen vieressä kulkeva voimalinja. Louhinta suunnitellaan ja suojataan siten, että voimalinjalle ei aiheudu vahinkoa. Poltto- ja voiteluaineet säilytetään kaksoisvaippasäiliöissä tai valuma-altaallisissa suojakonteissa. Alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan säännöllisesti. Toiminnasta ei arvioida syntyvän hulevesiä. Alueelle vuotuisen sadannan ja sulamisen johdosta kertyvät vedet ohjataan laskeutusaltaan kautta alapuoliseen maastoon.

Suunnitelman mukaan alueen pintamaat kuoritaan ja läjitetään ottoalueen reunoille maisemoinnissa käytettäväksi. Toiminnan päätyttyä alue jää osaksi rata-alueen yleisötapahtuma-alueutta esim. parkki- tai tukitoiminta-alueeksi. Ottoalueen luiskat luiskataan lopulliseen kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Ylijäämä maa- ja kiviainekset käytetään soveltuvien osien alueen jälkihoitoon luiskauksissa ja kasvualustana. Luonnollisen ruohottumisen ja taimettumisen annetaan tapahtua ajan kanssa.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, lupahakemuskohteen alue ei sisälly Natura 2000-suojelualueverkostoon eikä alueella ole perustettuja luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppisiä eikä myöskään tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteiden 1 ja 3 koko maassa rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien esiintymiä,

liitteiden 5 ja 6 esiintymis- tai havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV eläin- tai kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan alueen luontoarvot eivät siten rajoita ottamisen järjestämistä suunnitellulla alueella.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa ei ole tunnistettu alueen sijoittumista yleiskaava-alueelle. Suunniteltu ottamisalue sijoittuu 27.1.2003 hyväksytyn Tornionjokivarren yleiskaavan (osa-alue Lempeä) mukaiselle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Alueen länsirajan läheisyyteen on lisäksi osoitettu yleiskaavassa moottorikelkkailureitti.

Suunnitellulla alueella ei ole asemakaavaa. ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Alueella toiminnassa tulee huolehtia moottorikelkkailureitin käyttäjien turvallisuudesta. Lisäksi hakemuksen mukaisen suunnitelma-alueen läheisyyteen sijoittuu voimalinja. Hankkeesta tulee pyytää lausunto voimalinjaa hallinnoivalta sähköverkkoyhtiöltä, mikäli sellaista ei ole vielä pyydetty.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-ainelain 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-ainelain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010).

Kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa voi myös vaatia vesilain (587/2011) mukaisen luvan esimerkiksi vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella tai vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään maa-ainelupa. ELY-keskus arvioi alustavasti hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, onko hakemuksen mukaisessa hankkeessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestävään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) on ohjeistettu muun muassa pohjaveden pinnan päälle jätettävistä suojakerrospaksuuksista sekä jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Lupaharkinnassa tulee huomioida edellä ja seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuuskäsitteet huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähdyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Ottoalueen jyrkenteiden suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Lippusiiman käyttöä jyrkenteiden merkitsemiseen tulee välttää.

Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkonien huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Ottamisalueella tulee huolehtia siitä, että ylimmän havaitun pohjavedenpinnantason päälle jää aina vähintään yhden (1) metrin paksuinen suojakerros koskematonta maata. Mikäli ottotoiminnan aikana oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee ottotasoa

nostaa siten, että suojakerrospaksuus täyttyy. ELY-keskus suosittelee, että suojakerrospaksuus olisi aina vähintään kaksi (2) metriä alueen jälkihoidon toteutumisen ja alueelle aikanaan muodostuvan puuston menestymisen kannalta.

Murskaus

Suunniteltu kallionlouhinta- ja murskaustoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Suunniteltu louhinta- ja murskaustoiminta alueella kestää lupa-aikana yli 50 vuorokautta suunnitellun toimintaiän (10 vuotta) aikana, joten toiminnalle on haettu ympäristölupaa (YSL 27 §).

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee alueen massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulisi hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa poispumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli kun louhos on syvennetty alimpaan ottotasoon,

niin paljonko vettä pitää silloin pumpata pois). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Hakemuksessa ei ole esitetty tarkempia tietoja tai arvioita alueelta mahdollisesti vapautuvista louhosvesistä, sillä hakemuksen mukaiselta ottoalueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Hakemuksessa kuitenkin todetaan, että toiminnasta ei arvioida syntyvän hulevesiä. Alueelle vuotuisen sadannan ja sulamisen johdosta kertyvät vedet ohjataan laskeutusaltaan kautta alapuoliseen maastoon. Hakemuksen perusteella suunniteltavalta ottoalueelta ei ole tehty

pohjavesihavaintoja. Ottoalueen pohjataso on suunniteltu kaltevaksi siten, että se on alimmillaan tasolla +136,39 m (N2000) nousten rinteeseen suunnassa tasolle +141,64 m (N2000), jolloin ottoalueelle ei arvioida kertyvän vesiä.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen tai karttatarkastelun perusteella alueella ei ole vesilain tarkoittamaa vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Tätä kautta ei siis tule tarvetta vesilain mukaisen luvan hakemiselle.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella toiminnan alkaessa mahdollinen louhokseen kertyvä ja poisjohdettava pohjavesimäärä on vähäinen (alle 250 m³/vrk), jolloin tarve vesilain mukaisesta luvasta ei myöskään automaattisesti täytyisi.

Lupaharkinta voi tulla uudelleen ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, kun louhosta syvennetään tai, jos otto ulottuu pohjavesipinnan alapuolelle. Mahdollinen pohjavesien pumppaaminen pois ottoalueelta voidaan kuitenkin katsoa olevan väliaikaista toimintaa, mikäli hanke ei vaadi kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”). Vesilain mukainen lupa voidaan vaatia myös esimerkiksi siinä tapauksessa, jos toiminnan tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (vesilain 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2).

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Yhteisluvassa annettavien lupamääräysten tulee kuitenkin sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella mm. hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia sekä mahdollista poispumpattavaa vesimäärää voidaan seurata. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. pohjaveden pinnantason tarkkailua ja louhosveden laadun seuranta. Lisäksi ottoalueen mahdolliseen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

pohjavesien määrä ylittää 250 m³/d tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla tässä vaiheessa aktivoitua. ELY-keskus pyytää myös huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä mahdollisessa maa-ainesluvassa huomioiden alueen suunniteltu jälkikäyttötarkoitus. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2–3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväseen käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30).

Johtopäätökset

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta ei ole

aiemmin otettu maa-aineksia. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, mikäli ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla ja ottamistoiminnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat.

ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

ELY-keskus katsoo, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen mahdollisen kuivanapidon takia poispumpattavien pohjavesien määrä on toiminnan aloitusvaiheessa vähäinen (alle 250 m³/d) eikä kuivanapito ole jatkuva. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta mahdollisesti poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava.

Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Hakemuksesta on pyydetty Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto 5.6.2024.

Asiasta on lausuttu:

Hakemuksen mukaisen luvan myöntämiselle ei ole terveydensuojelullista estettä. Toiminta tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu lähiympäristöön pöly-, tärinä- tai meluhaittaa. Kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei toiminta heikennä asumismukavuutta tai aiheuta terveyshaittoja tai terveyshaitan mahdollisuutta toiminta-alueen lähiympäristön asukkaille.

Lupaa myönnettäessä tulee varmistaa, että toiminnan aiheuttamien vaikutusten tarkkailu on riittävää. Terveydensuojeluviranomainen edellyttää, että toiminnassa tulee noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa terveyshaittojen estämiseksi.

Terveydensuojelulain (763/1994) mukaisesti elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Hakemuksesta on pyydetty TLS Verkko Oy:n lausunto 11.6.2024:

1. Yleistä

Virallisen kaivualueen sijoittaminen johtoalueiden läheisyyteen edellyttää sekä maanomistajan lupaa että verkkoyhtiön lausuntoa. Verkkoyhtiö antaa lausunnon vain alueille, jossa omia sähkölinjoja esiintyy. Kyseisten alueiden välittömässä läheisyydessä on 110kV siirtojohtoja, maadoituksia sekä mahdollisesti valokuitukaapeli. Nämä asettavat toiminnalle erityisvaatimuksia, jotka tulee huomioida päivittäisessä toiminnassa.

Turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota, myös riskikartoituksia tehdessä.

Alueella välittömässä läheisyydessä olevien maakaapeleiden johdosta on tilattava erikseen maksuton kaapelinnäyttö.

Lausunnon saaja on velvollinen korvaamaan verkkoyhtiölle kaikki ylläpidosta ja kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Kustannuksia voi tulla esim. likaantuneiden eristimien puhdistamisesta.

2. Lupaehdot

Maa-aineksen ottoalue voidaan sijoittaa siten, että sen reuna-alue on 30m päässä johtoaukosta (ei linjan keskeltä). Kaivuutoissa tulee huomioida mahdollinen sortumavaara.

Ajoneuvolla työskentelyn varoetäisyydet 110kV linjasta on 5m sivusuuntaan ja 5m alaspäin. Näitä etäisyyksiä ei saa alittaa missään työvaiheessa !

Linjan alle ja johtoaukolle varastointi on kokonaan kielletty. Varastointi pitää tehdä 30m päähän johtoaukosta.

110 kV johtojen pylväiden pylväsalat ulottuvat 3 m etäisyydelle pylväistä sekä haruksista. Pylväsala on suoja-alue, jolla ei saa liikkua koneilla eikä alalla saa suorittaa kaivu.töitä.

Lausunnon saaja varustaa mm. harukset ajoturvallisuuden kannalta tarvittavilla merkinnöillä ja huolehtii niiden kunnossa pysymisestä. Merkintöjen asentamisesta on sovittava verkkoyhtiön kanssa.

Mitään muita merkintöjä ei saa kiinnittää verkkoyhtiön rakenteisiin.

1. Poikkeamat

Sähköturvallisuuteen liittyvät havainnot ja mahdolliset vahingot tulee aina ilmoittaa viivytystä TLS Verko Oy päivystysnumeroon. Päivystäjän tavoittaa aina numerosta **016 532 030**.

Mahdollisia poikkeamahavaintoja ovat mm:

- Onnettomuudet / läheltäpiti-tilanteet
- Poikkeamat sähkölinjoissa
- Rakenneauriot
- Ilkivalta.

1. Katselmointi

Kohteessa suoritetaan katselmointi, ennen töihin ryhtymistä. Katselmoinnissa käydään läpi turvaetäisyydet ja reunaehdot. Lausunnon saaja on velvollinen korvaamaan verkkoyhtiölle kaikki ylläpidosta ja kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Kustannuksia voi tulla esim. likaantuneiden eristimien puhdistamisesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

HAKIJAN VASTINE LAUSUNNOISTA

Hakija on täydentänyt hakemustaan ELY-keskuksen ja TSL Verko Oy:n lausuntojen perusteella konsulttina toimineen Mitta Oy:n toimesta siten että em. asiat on huomioitu ottosuunnitelma kartassa.

Lapin ELY-keskuksen edellytykset maa-ainesten otolle huomioidaan lupamääräyksissä huomioiden sähköverkko, moottorikelkkareitti.

TSL Verko Oy:n lausunto otetaan huomioon varoetäisyyksinä ja määräyksinä turvallisuutta koskien lupamääräyksinä.

Moottorikelkkareitti huomioidaan varomääräyksinä lupamääräyksissä.

YMPÄRISTÖLUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristölupaviranomainen myöntää Maanrakennus- ja kuljetus T Välimaa Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja maisemointiin sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen louhintaan ja murskaamiseen Pellon kunnassa tilalle 854-404-23-104 Kivijärvi . Toiminnassa on noudatettava tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten oton kokonaismäärä on enintään 50 000 kiintokuutiometriä (MAL 11 §, MAA 6 §).

2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 100 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää.

3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat ja rajat on selkeästi merkittä maastoon (esimerkiksi paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä (MAL 11 §, MAA 6 §).

Alueelle on asennettava koneellisesti pohjavesiputki, josta myös näytteenotto on mahdollinen. Mahdollinen pohjaveden taso on mitattava.

Ylimmän havaitun pohjavesipinnan ylle on jätettävä vähintään 1 metrin suojamaakerros.

Alueelle on ottamissuunnitelman mukaisesti rakennettava laskeutusallas alueelta tulevien sulamis- ja sadevesien hallitsemiseksi.

4. Alin sallittu ottamistaso on + 136,39 metriä N 2000 järjestelmässä. Tätä tasoa ei saa alittaa. Ottamistaso on merkittävä maastoon. Korot on merkittävä ajantasaisesti maastoon.

Naapurikiinteistöjen rajoihin tulee jättää vähintään 10 metrin levyinen suojavyöhyke.

5. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten että ottamisalue on turvallinen alueella liikkuville maa-ainesoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät ja vaaralliset rinteet on aidattava ja merkittävä selkeästi. Tämä koskee myös jyrkkiä työnaikaisia luiskia.

Jyrkät rinteet on suojattava alueelta poistetuista pintamaista tehdyllä maavallilla sikäli kuin pintamaata on saatavilla kallion päältä Jyrkänteen merkitsemisessä ei saa käyttää lippusiimaa porojen sotkeutumisvaaran vuoksi. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävästi varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella.

6. Päivittäisessä murskauksessa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä	ma –to 8.00 – 20.00	pe 8 - 16
- poraus saa tehdä	ma-to 8.00 – 20.00	pe 8 - 16
- rikotusta saa tehdä	ma-to 8.00 – 18.00	pe 8 - 16
- kuormausta ja kuljetusta saat tehdä	ma-to 7.00 – 20.00	pe 7 -17
- räjäytystä saa tehdä	ma-pe 8.00 – 16.00	

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta on kiellettyä (YSL 7, 52 §, VNA 713/2014, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §).

7. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-ainesta kulkeudu yleiselle tielle (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §).

8. Alueelle ei tuoda tarkastamattomia maa-aineksia muualta.

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

9. toiminnassa syntyvän melu A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 7.00 – 22.00) 55 dB eikä yöllä (klo 22.00 – 7.00). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 7 §). Rakennusten sisämelutaso ei saa ylittää päiväohjearvo 35 dB eikä yöohjearvoa 25 dB.

10. Murskausasema ja sen melunlähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan.

11. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasa on sijoitettava alueelle niin että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

12. Murskausaseman aiheuttamaa melua on tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

13. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 § NaapL 13 §).

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuden säätämisellä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä (mal 11 §, maa 6 §, VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §).

15. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). (VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §), YSL 7, 52 §).

16. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §).

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

17. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voi suorittaa muualla, yhteydessä tulee käyttää tarvittaessa imeytysmattoa tai muuta vastaavaa alustaa, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalta maaperään estetään (YSL 7, 16, 17, 66 §:t, VNA 800/2010 9, 12 §, JL 13 ja 72 §:t).

18. Työkoneiden polttoainesäiliöiden on oltava tiiviitä ja kestettävä mekaanista rasitusta. Polttoaineiden varastointiin käytettävien säiliöiden on oltava polttonesteen varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä valuma-altaalla varustettuja ja ylitäytön estimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. (VNA 800/2019 9,12§, YSL 7,16,17,52§, VNA 713/2014 15§).

19. Käytettäessä sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomoottorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla.

Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta on suunniteltava siten että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli.

(VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

20. Murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-altaiden maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä tarpeen mukaan esimerkiksi silloin kun laitos siirretään pois tai ottotoiminta loppuu luvan päättyessä. Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus puhdistaa pilaantuneet maat massanvaihdolla.

21. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet on johdettava selkeytysaltaaseen kiintoaineen poistamiseksi. Selkeytysallas tulee mitoittaa niin että veden viipymä altaassa on riittävän suuri kiintoaineen poistamiseksi vedestä. Selkeytysallas tulee sijoittaa niin, ettei altaasta ylivaluntana poistuva vesi aiheuta ympäristön tilan tai veden laadun heikkenemistä (YSL 7, 49, 52 §).

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

22. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikkenemistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on kerättävä heti pois.

(MAL 11§, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16,17,52,58 §, VNA 713/2014 15 §).

23 Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja paikka.

Jätteitä ei saa haudata alueelle. Alueelle ei saa tuoda jätettä eikä ylijäämämassoja sijoitettavaksi. Jätettä ei saa polttaa eikä haudata maahan.

Jätteet joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäviksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto (VNA 800/2010, 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7,16 ,17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

24. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille merkityissä tiivispohjaisessa katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvostonasetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu.

Alueella ei saa varastoida ongelmajätteitä.

(VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

25. Läjitetty pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (MAL 16 b §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §).

Häiriö ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

26. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa (MAL 11 §, MAA 6§, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15,16,17,52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §).

27. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeen onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta (VNA 800/2010 12§, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

28. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

29. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitokselle (MAL 11§, MAA 6 §, YSL 7, 16,17,52, 123, 134 §, VNA 713/ 2014 15 §).

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

30. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23§, MAA9§).

31. Lupaviranomainen perii maksun luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava kirjallisesti ylityksestä lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23§, MAA 9§).

32. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollista toiminnan aiheuttamaa haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa viipymättä Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 11§, MAA 6§; VNA 800/2010 12, 13§, YSL 7,8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15§).

33. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedo toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärä vuodessa (pv).
- tiedot louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä (tonnia/vuosi)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä.
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta.
- tiedot käytettyjen polttoaineiden määristä ja laadusta (tonnia/vuosi).
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13§, VNA 713/2014 15 §, JL 12,118,119,122 §).

Vesilain mukaisen luvan arviointia koskevat lupamääräykset ELY keskuksen lausunnon perusteella ovat:

Alueelle tulevia vesiä on tarkkailtava jotta hankkeen mahdollisia ympäristö ja kuivatusvaikutuksia on voidaan seurata. Seuraavia asioita on tarkkailtava:

Alueelta pois pumpattavien vesien määrä ja laatu

Pohjaveden pinnan taso

louhosveden laadun seuranta

Ottoalueen mahdolliseen kuivanpitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi / kuukausi / vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Muut lupamääräykset

34. Asiattomilta pääsy ajoneuvovoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muilla vastaavilla järjestelyillä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on putoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Alueelta kuorittavia pintamaita on käytettävä maavalleina jyrkänteiden reunalla. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnostapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien tai terveysvahinkoriskien uhka lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52,62 §, VNA 713/2014 15 §).

35. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuraamista ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisen. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

36. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 § YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

37. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §).

38. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaista pitämään alueen lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §).

39. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottoalueen reunat tulee loiventaa 1:3. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava.

Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan käytettävä hyödyksi ottamisalueen maisemoinnissa.

Pintamateriaalina tulee käyttää ensisijaisesti alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alla oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää alueelle takaisin laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiajan tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Sopiva varastointiaika on korkeintaan 2 – 3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Ottamisalueelle ei luvan loputta saa jäädä maa-ainekasuja ja tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2500 kappaletta / hehtaari. (MAL 10,11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §).

Lapin ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta: Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestäväan käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30).

40. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittämistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

Sähkölínjan turvallisuutta koskevat lupamääräykset

41. Alueella välittömässä läheisyydessä olevien maakaapeleiden johdosta on tilattava erikseen maksuton kaapelinäyttö verkkoyhtiöltä.

42. Luvan saaja on velvollinen korvaamaan verkkoyhtiölle kaikki ylläpidosta ja kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset.

43. Maa-aineksen ottoalue tulee sijoittaa siten että sen reuna-alue on 30 metrin päässä johtoaukosta (ei linjan keskeltä). Maa-ainesten kaivuuta ei saa tehdä alle 30 metrin päässä johtoaukosta. Kaivuutöissä tulee huomioida mahdollinen sortumavaara.

43. Linjan alle ja johtoaukolle ei saa varastoida ainesta. Varastointi tulee tehdä yli 30 metrin päähän johtoaukosta.

44. 110 kV johdoilla on 3 metrin etäisyydelle ulottuva pylväsala pylväistä ja haruksista. Tällä suoja-alalla ei saa liikkua koneilla eikä alalla saa suorittaa kaivuutöitä.

45. Luvan haltijan on varustettava harukset ja muut maanpinnan johdot, vaijerit sekä muut rakenteet ajoturvallisuuden vuoksi taittuvilla merkinnöillä ja huolehdittava niiden kunnossa pysymisestä. Merkintöjen asentamisesta on sovittava sähköyhtiön kanssa. Mitään muita merkintöjä ei saa kiinnittää verkkoyhtiön rakenteisiin.

46. Sähköturvallisuuteen liittyvät vahingot ja havainnot tulee aina ilmoittaa viivytyksettä TLS Verkko Oy:n päivystysnumeroon **016 532 030**
Ilmoitettavia poikkeamia ovat mm:

onnettomuudet ja ns. läheltä piti tilanteet
poikkeamat sähkölintoissa
rakenneauriot
ilkkivalta

Moottorikelkkareittiin liittyvät turvallisuusmääräykset

47. Moottorikelkkareitille on ennen ottoa aluetta asetettava asiasta varoittavat varotuskyltit

48. Kelkkareitin kulku ottoalueen ohi ja louhostien yli on tarvittaessa yhdessä reitin ylläpitäjän kanssa otettava huomioon niin, ettei sillä kulkijoille aiheudu vaaraa maa-aineksen otosta tai kuljetuksista.

Reitti on merkittävä varoitusmerkein ja ottoalue on aidattava länsireunaltaan kelkkareitin suuntaan.

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 § mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 § säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisessa ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Maa-aineksen otto ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu

merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainesten ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonto-olosuhteissa.

Alueella tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava ja alue kuuluu Muonion maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen M4528 jolla voi olla myös muita toiminta ja maa-aineksen otto on mahdollista.. Alueella ei ole maatalouteen ja metsätalouteen liittyviä rajoituksia, jotka voisivat vaikuttaa kiviaineksen otto- ja jalostustoiminnan suunnitteluun.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Alue ei sijoitu pohjavesialueelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksiä, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-ainelain 6 § säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perusteet

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muut ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelainsäädännön lain 17 § ensimmäisen momentin mukaista tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihajalustaan tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat kohteesta noin 1500 metrin päässä ottoalueesta. Murskausalue sijoitetaan niin että etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on yli 400 metriä. Toiminnan ottoaikoja rajoitetaan Muraus-asetuksen alle 500 metrin säännösten mukaiseksi. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelu

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (lupamääräys 1 ja 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (lupamääräys 3 ja 4).

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuvaa vaaraa. (lupamääräys 5).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 § tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta (lupamääräys 6).

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7.00 – 22.00) melun A-painotettu keskiääniarvo ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana räsituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (lupamääräys 9.)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla (lupamääräys 10, 11 ja 12).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittajaa selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4§ yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyshaitan ehkäisemiseksi (lupamääräys 14 ja 15).

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää (lupamääräys 14 ja 15).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittajaa selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölyhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 16).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2019 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden pääsy maahan aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista (lupamääräykset 17, 18, 19, 20).

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 17).

Alueelta pois johtuvien vesien määräyksellä vähennetään ja poistetaan kiintoainesta valumavesistä edelleen alueelta pois johdettaessa (lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa (lupamääräykset 22, 23, 24).

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittavat siirtoasiakirja (lupamääräys 24).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjättesuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (lupamääräys 25).

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumista ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja (lupamääräys 26, 27, 28,).

Lupamääräyksellä 31 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteuttaminen ja valvonta tilanteissa joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (lupamääräys 29).

Maa-ainesluvan haltijan tulee ilmoittaa vuosittain lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräys 30).

Valvontaviranomaisella on oikeus periä myönnetyn ottamismäärän ylityksestä heti maa-ainestaksan maksu (lupamääräys 31).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräys 32, 33, 34).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta (lupamääräys 34).

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteyden pitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa (lupamääräys 34).

Luvanhaltija vastaa siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia että kaikki alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä (lupamääräys 36, 35, 36, 37,).

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvissa toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 37).

Maa-aineslain 10 § nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräys 38, 39).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikkenemistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 39).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 40).

Alueella kulkevan sähkölinjan rakenteiden turvaamiseksi, sekä sähköturvallisuuden ja maanottoon liittyvien työntekijöiden ja konetyöskentelyn turvaamiseksi on annettu määräykset työskentelystä sähkölinjan läheisyydessä varoetäisyyksineen. Lisäksi on annettu määräykset turvallisuus- asioista ja toiminnasta onnettomuus- tai muissa poikkeustilanteista (läheltä piti-tilanteet joissa vahinko oli lähellä sattua). Määräyksiä on annettu ilmoitusvelvollisuudesta TLS Verkko Oy:n suuntaan (lupamääräykset 41 – 46).

Alueella pääosin sähkölinjan länsipuolella kulkevan moottorikelkkareitin vuoksi on turvallisuussyistä annettu määräykset reitin merkitsemiseksi sekä ottoalueen osalta aitaamiseksi ottoalueen länsirajalla.

MAKSUT JA VAKUUDET

Maksut määräytyvät ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymien maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 27.1.2021 mukaisesti (MAL 23 §, YSL 205 §).

Maa-ainesluvan tarkastusmaksu 510 euroa

Naapureiden kuulemismaksu 40 euro / naapuri

Ympäristölupamaksu 1256 euroa

Vuoden 2024 valvontamaksu on 235 euroa ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä.

Vakuus

Luvan haltijan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava 11 350 euron suuruinen hyväksyttävä vakuus lupaviranomaiselle ympäristön saattamiseksi ennalleen. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuuslaitoksen antamaa omavelkaista takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen (MAL 12 §, YSL 61 §).

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 4.7.2034 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säädöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan julkisella kuulutuksella 4.7.2024

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Ympäristölautakunnan 11.12.2019, 175 § hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Rovaniemen kaupunki

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Lapin ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Maa-aines ja ympäristölupapäätös on nähtävillä Pellon kunnan sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa www.pello.fi kuulutukset ajalla .2023.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjan liitteenä.